

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23764/2024
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник у поступку по ревизији Наташа Вујовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Гачевић, адвокат из ..., ради престанка издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 330/24 од 19.06.2024. године, у седници одржаној 06.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 330/24 од 19.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П2 1639/22 од 05.03.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се утврди да је престала његова законска обавеза издржавања према туженом. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 330/24 од 19.06.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану другостепену пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11...10/23), у вези одредбе члана 202. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/2005...6/2015) и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), па је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је правноснажном пресудом Другог основног суда у Београду П2 416/18 од 25.02.2019. године обавезан да на име свог доприноса за издржавање тада малолетног сина, овде туженог ББ плаћа месечно износ од 30.000,00 динара (и за малолетног сина ВВ износ од 30.000,00 динара, односно укупно за оба детета 60.000,00 динара), почев од 15.06.2016. године па надаље, уплатом на рачун законске заступнице-мајке. У време доношења ове пресуде тужилац је био директор Привредног друштва „ЕЕ“ без прихода, али је учествовао у добити предузећа и издавао је у закуп већи број локала у ... од којих је остваривао додатна новчана средства. Тужилац је отац још троје малолетне деце и то: малолетне ГГ рођене ...2017. године, малолетне ДД рођене ...2019. године и малолетне ЂЂ рођене ...2020. године. Тужилац заједно са другом супругом (која зарађује 1.000 евра месечно) плаћа на име трошкова становања износ од 20.000,00 до 30.000,00 динара месечно, за вртић ДД и ЂЂ по 15.000,00 динара за свако дете, за карате за ГГ и ДД по 5.000,00 динара, за исхрану целе породице плаћа између 60.000,00 и 70.000,00 динара месечно, као и на име издржавање сина ВВ износ од 20.000,00 динара месечно. Тужилац није запослен, али се повремено ангажује као ликвидациони управник по ком основу месечно зарађује око 60.000,00 динара, нема кредитних задужења и радно је способан. Тужени ББ је пунолетан и по завршетку средње школе је уписао Београдску академију ... у школској 2022/2023. години, али није положио ниједан испит и нема оверен зимски семестар, а уплатио је једну рату за школарину у износу од 9.500,00 динара. У септембру 2023. године тужени је уписао прву годину у школској 2023/2024. години на Факултету ... у статусу самофинансирајућег студента, а школарина на овом факултету је 100.000,00 динара. На овом факултету редовно похађа наставу. Тужени живи са мајком и братом, није запослен, а покушавао је да се запосли преко Омладинске задруге али није могао да нађе посао који му одговара у погледу времена рада које би могао да уклопи са недељним предавањима и вежбама на факултету. Тужени има здравствених проблема – проширене вене и алергије, а тужилац је престао да му плаћа издржавање.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и ценећи све околности конкретног случаја, нижестепени судови су закључили да нису испуњени услови да престане законска обавеза тужиоца као родитеља да доприноси издржавању свог пунолетног сина, овде туженог, имајући у виду да је тужени на редовном школовању и да нема довољно средстава за издржавање, а да је тужилац у могућности да доприноси његовом издржавању, јер је радно способан и може да оствари приходе својим радним ангажовањем. При доношењу овакве одлуке, нижестепени судови су применили одредбе члана 155. ставови 2. и 4. и члана 167. ставови 1. и 2. Породичног закона.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Обавеза родитеља да издржавају своју децу прописана је чланом 27. Конвенције о праву детета, према којој родитељи или друга лица одговорна за дете имају првенствено одговорност да у оквиру својих способности и финансијских могућности обезбеде животне услове потребне за развој детета.

Услови за остваривање права пунолетног детета на издржавање од родитеља прописани су одредбом члана 155. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05, 72/11 и 6/15). Према ставу 2. овог члана, пунолетно дете које се редовно школује има право на издржавање од родитеља сразмерно његовим могућностима, а најкасније до 26 године његовог живота. Изузетак од овог правила прописан је ставом 4. истог члана према коме нема право на издржавање пунолетно дете ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за родитеља, односно друге крвне сроднике.

Смисао одредаба члана 155. Породичног закона, која се односе на услове за издржавање пунолетног детета на редовном школовању је да су родитељи у обавези да се старају о успешном школовању и стручном усавршавању своје пунолетне деце у мери у којој, по редовном току ствари, то омогућавају и допуштају њихове животне и материјалне могућности. Родитељи су након стицања пунолетства дужни да и даље издржавају своје дете које се редовно школује и ова обавеза родитеља траје до истека времена трајања школовања у одговарајућој школској установи, а у сваком случају престаје када дете наврши 26. годину живота. За право пунолетног детета на издржавање није од пресудне важности да ли дете има формално статус редовног или ванредног студента, већ околност да се школовање одвија континуирано и без великих прекида.

У конкретном случају, утврђено је да се тужени школује на Факултету ... почев од школске 2023/2024. године и да похађа наставу на овом факултету. Чињеница да је годину дана пре тога уписао Београдску академију ... на којој није дао ниједан испит, нити је оверио зимски семестар не доводи у сумњу закључак нижестепених судова да се налази на редовном школовању које оправдава издржавање од тужиоца, будући да је и сам тужени у свом исказу навео да је у међувремену схватио да није заинтересован за факултет који је прво уписао и да има више афинитета према ... наукама због чега је одлучио да у следећој школској години промени факултет. Чињеница да је тужени после годину дана променио факултет није довољна за престанак обавезе издржавања од стране родитеља јер је промена факултета извршена без временске паузе, односно одмах у следећој школској години, а није доказано да тужени на новоуписаном факултету не извршава редове школске обавезе као на првобитно уписаном факултету, те су стога неосновани наводи ревизије да тужени више не испуњава услове за наставак издржавања, јер се по оцени ревизијског суда и даље налази на редовном школовању. Такође, по налажењу Врховног суда, плаћањем досадашег износа издржавања (утврђеног правоснажном пресудом Другог основног суда у Београду П2 416/18 од 25.02.2019. године) није угрожена егзистенција тужиоца, нити је то неправедно према њему, а досуђени износ је, уз допринос мајке туженог, неопходан за његовог издржавање докле год буде редовно извршавао своје факултетске обавезе.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић